

ANAYASA HABERLERİ / CONSTITUTIONAL NEWS / INFORMATIONS CONSTITUTIONNELLES

BU SAYININ ANAYASA HABERLERİ*

*(CONSTITUTIONAL NEWS OF THIS ISSUE/INFORMATIONS SUR LES
DEVELOPPEMENTS CONSTITUTIONNELS DE CE NUMERO)*

Erkan Duymaz* - Tolga Şirin**

• **Fransız Anayasa Konseyi eşcinseller arası evliliğe izin veren yasayı Anayasa'ya uygun buldu. / The Constitutional Council of France validated the law allowing same-sex marriages. / Le Conseil constitutionnel français a validé la loi autorisant le mariage entre personnes de même sexe. (17.05.2013)**

23 Nisan 2013 tarihinde Parlamento'da kabul edilen eşcinsel çiftlere evlenme ve evlat edinme hakkı tanıyan yasa Anayasa Konseyi tarafından onaylandı. Konsey, söz konusu düzenlemenin hiçbir anayasal ilkeye aykırı olmadığına hükmederken, bu yasanın eşcinsel çiftlere başlı başına bir "çocuk sahibi olma hakkı" tanımadığının altını çizdi. Konsey öte yandan eşcinsel çiftlerin evlat edinmesi konusunda "çocuğun menfaati" ilkesinin gözetilmesi gerektiğini vurguladı. (Karar no: 2013-669)

• **Fransa Anayasa Konseyi hidrolik çatlatma yasağının Anayasa'ya uygun olduğu kararını verdi. / The Constitutional Council of France held that the ban of hydraulic fracturing is in accordance with the Constitution. / Le Conseil constitutionnel français a estimé que la pratique de fracturation hydraulique était conforme à la Constitution. (13.10.2013)**

Fransız hükümeti 2011'de çıkan hidrolik çatlatmayı yasaklayan kanun gereği Schuepbach ve Total SA şirketlerinin lisanslarını iptal etmiş, Dallaslı Schuepbach şirketi de bu vasağa itiraz edip Paris yakınlarındaki Cergv-Pontoise mahkemesine taşımıştı. Mahkeme davayı Danıştay'a yönlendirmiş, oradan da Anayasa Mahkemesine sevk edilmişti.

• **Fransa Anayasa Konseyi eşcinsel evliliğine karşı olan belediye başkanlarının evlendirme işlemi yapmama haklarının olmadığına karar verdi. / The Constitutional Council of France considered that mayors opposing same-sex marriages are not eligible for a**

* Katkılarından dolayı Av. Evra Çetin'e teşekkür ederiz.

* Dr., İstanbul Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Kamu Yönetimi Bölümü, Hukuk Bilimleri Anabilim Dalı.

** Dr., Marmara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Anayasa Hukuku Anabilim Dalı.

“conscience clause”. / Le Conseil constitutionnel français a estimé que les maires s’opposant aux mariages homosexuels ne peuvent bénéficier d’une “clause de conscience”. (18.10.2013)

Fransız Danıştay’ının Anayasa Konseyi’ne “öncelikli anayasallık sorunu” (question prioritaire de constitutionnalité) prosedürü kapsamında yaptığı bir başvuru neticesinde, Konsey, eşcinsel evliliğine karşı olan görevlilerin inanç özgürlüklerini öne sürerek evlendirme işlemlerini yapmama haklarının olmadığına hükmetti. Anayasa Konseyi, evlendirme işleminin bir kamu hizmeti olduğunu, bu hizmetin tarafsız bir şekilde yürütülmesi için kanun koyucunun emredici hükümler tesis ettiğini ve evlendirme görevlilerinin kişisel kanaatinin dikkate alınmayacağını belirtti. (Karar no: 2013-353)

• Fransa’da anayasa değişikliği projesinde ilerleme sağlanmadı. / The constitutional reform project has not progressed in France. / En France le projet de réforme constitutionnelle n’a pas avancé. (03.10.2013)

Cumhurbaşkanı François Hollande’ın gerçekleştirilmek istediği geniş kapsamlı anayasa değişikliği ülke gündemden düştü. 12 Mart 2013’te Bakanlar Kurulu’na sunulan reform özellikle yabancılara yerel seçimlerde oy hakkı tanınması, cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’nun yetkileri ve bölgesel diller konularında yeni anayasal düzenlemeler içeriyordu. 1958 Anayasası’nın kabul edilmesinin elli beşinci yıl dönümü vesilesiyle Anayasa Konseyi’nde bir konuşma yapan Hollande, mevcut Anayasa’nın yirmi dört değişiklik geçirdiğini belirtirken aylardır gündemde olan yeni anayasal değişikliği projesine ilişkin hiçbir açıklamada bulunmadı.

• Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Türkiye basınına Gezi eylemleri ile ilgili doğru ve eksiksiz haber yapma çağrısında bulundu. / The Secretary General of the Council of Europe urged the Turkish media to ensure accurate and comprehensive coverage of the events in Gezi. / Le Secrétaire Général du Conseil de l’Europe a exhorté les médias turcs à assurer une couverture exacte et complète des manifestations de Gezi. (03.06.2013)

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Thorbjørn Jagland Gezi Parkı olayları sırasında yaşanan aşırı güç kullanımı iddialarıyla ilgili soruşturma yürütülmesi ve ölçsüz güç kullanımının gelecekte yaşanmaması için hükümete çağrıda bulundu. Gösterilerin arkasında yatan sorunların nedenlerinin anlaşılması ve bunlara barışçıl ve demokratik yollarla çözüm aranması yönünde hükümete telkinde bulunan Genel Sekreter, medyanın da Gezi olaylarını eksiksiz ve doğru yansıtması gerektiğini ifade etti.

• **Avrupa Konseyi: Türkiye'deki polis şiddeti cezasız bırakılmamalı. / Council of Europe: The police violence in Turkey should not be left unpunished. / Conseil de l'Europe: Les violences policières ne doivent pas rester impunies.** (08.07.2013)

Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muižnieks Gezi Parkı olayları nedeniyle gerçekleştirdiği Türkiye ziyaretinde, güvenlik güçlerinin aşırı güç kullanımının etkili bir şekilde soruşturulması ve cezalandırılması gerektiğini ifade etti. Muižnieks gösterilere müdahale sırasında çok sayıda kişinin hayatını kaybettiğini veya yaralandığını, biber gazının ölçüsüz ve gereksiz kullanıldığını, tutuklamalar sırasında göstericilerin kötü muameleye maruz kaldığını ve bütün bu iddiaların kamera kayıtları, tanıklıklar ve bilimsel raporlarla doğrulandığını belirtti. Muižnieks ayrıca, doktor, avukat, akademisyen ve gazeteci gibi birtakım meslek mensuplarının adli ve idari yaptırımlarla veya yıldırıcı tedbirlerle karşılaşma endişesi taşıdıklarını, yetkililerin derhal bu endişeleri bertaraf edecek önlemler alması gerektiğini vurguladı.

• **İtalya'da Enrica Letta liderliğindeki geniş koalisyon hükümeti, anayasada değişiklik yapmak üzere 10'u kadın 35 kişiden oluşan akıl insanlar heyeti belirledi. / In Italy, the coalition government led by Enrica Letta has appointed a committee of wise men and women responsible for preparing a constitutional revision. / En Italie, le Gouvernement de coalition dirigée par Enrica Letta a nommé une commission des sages chargée de préparer une revision constitutionnelle** (06.06.2013)

• **Alman Federal Parlamentosu, Federal Anayasa Mahkemesinin daha önce iptal ettiği, Avrupa Parlamentosu seçimlerindeki % 5'lik seçim barajını, % 3'e düşürdü. / The German Federal Parliament lowered the eligibility threshold in the European Parliament from 5% to 3%. Previously, the Federal Constitutional Court had overturned the threshold of 5%. / Le Parlement fédéral allemand a abaissé le seuil d'éligibilité au Parlement européen de 5 % à 3 %. La Cour constitutionnelle avait annulé le seuil de 5 %.** (14.06.2013)

• **İHAS'a ek 15 no'lu protokol kabul imzaya açıldı. / Protocol No. 15 amending the ECHR is opened for signature. / Le Protocole additionnel à la CEDH numéro 15 a été ouvert à la signature** (24.06.2013)

• **İHAS'a ek 16 No'lu Protokol imzaya açıldı. / Protocol No. 16 amending the ECHR is opened for signature. / Le Protocole additionnel n° 16 a été ouvert à la signature** (02.10.2013)

İHAM'ın yeniden yapılandırılması çalışmaları kapsamında imzaya açılan 16 No'lu Protokol Mahkeme'ye tavsiye niteliğinde görüş verme yetkisi tanıyor. İHAM ve ulusal yargı organları arasındaki etkileşimi

güçlendirmeyi hedefleyen Protokol, tavsiye görüşü talep etme yetkisini yalnızca yüksek mahkemeler için ve devam etmekte olan davalar çerçevesinde öngörüyor. İHAS ve ek Protokollerde yer alan hak ve özgürlüklerin uygulanmasına veya yorumlanmasına ilişkin temel konularda İHAM'ın görüş bildirmesine imkân veren yeni uygulama Büyük Daire'nin görev alanına ekleniyor. Protokolün yürürlüğe girmesi için İHAS'a taraf on devlet tarafından onaylanması gerekiyor.

• **İHAM'ın Litvanya yargıç kontenjanına, Litvanya Anayasa Mahkemesi başkanı ve Vilnius Üniversitesi kamu hukuku profesörü Egidijus Kuris seçildi. İzlanda yargıç kontenjanına ise İzlanda parlamentosu kamu denetçisi Róbert Ragnar Spanó seçildi. / Egidijus Kuris, President of the Constitutional Court of Lithuania and Professor of Public Law, was elected as a judge of the ECHR in respect of Lithuania. Róbert Ragnar Spano, Icelandic Parliamentary Ombudsman was elected as judge of the ECHR for Iceland. / Egidijus Kuris, Président de la Cour constitutionnelle de la Lituanie et professeur de droit public, a été élu juge à la CEDH au titre de la Lituanie. Róbert Ragnar Spanó, Médiateur du Parlement Islandais, a été élu juge à la CEDH au titre de l'Islande. (26.06.2013)**

• **İHAM'ın Romanya yargıç kontenjanına, Romanya Anayasa Mahkemesi üyesi ve Bükreş Üniversitesi insan hakları hukuku profesörü Antoanella Motoc seçildi. / Antoanella Motoc, Judge of the Constitutional Court of Romania and professor of human rights at the University of Bucharest was elected as judge of the ECHR in respect of Romania. / Antoanella Motoc, juge à la Cour constitutionnelle roumaine et professeur de droit de l'homme à l'Université de Bucarest a été élue juge à la CEDH au titre de la Roumanie. (02.10.2013)**

• **Portekiz Anayasa Mahkemesi, kriz döneminde çıkartılan tasarruf paketinde ver alan ve çalışanların isten çıkarılmasını kolaylaştıran hükümlerin Anayasa'ya aykırı olduğuna hükmetti. / The Portuguese Constitutional Court declared unconstitutional the provisions adopted to deal with the economic crisis that facilitate the dismissal of employees. / La Cour constitutionnelle portugaise a déclaré inconstitutionnelles les dispositions qui sont adoptées pour faire face à la crise économique en facilitant le licenciement des employés. (30.08.2013)**

• **İki meclisli İrlanda'da, ikinci meclisin kaldırılması istemi, yapılan halkoylamasında % 51, 73 oyla reddedildi. Yüksek Mahkeme (Supreme Court) yerine daha fazla yetkiye sahip Temyiz Mahkemesi (Court of Appeal) kurulması yönündeki anayasa değişikliği ise, yapılan halkoylamasında % 65, 16 oyla kabul edildi. / Ireland's proposal to abolish the second chamber of Parliament was rejected**

by 51.73% of votes in the referendum. The constitutional amendment providing for the replacement of the Supreme Court by a Supreme Court with wider powers was approved by 65.16% of votes. / En İrlande la demande de suppression de la seconde chambre du Parlement a été rejetée par 51, 73 % des votes exprimés au référendum. La révision constitutionnelle prévoyant le remplacement de la Cour suprême par une Cour de cassation disposant des compétences plus étendues a été approuvée par 65, 16 % des votes exprimés. (04.10.2013)

• **Azerbaycan’da devlet başkanlığı seçimi gerçekleşti. / The Presidential elections took place in Azerbaijan. / L’élection présidentielle en Azerbaïdjan a eu lieu. (09.10.2013)**

9 Ekim 2013 tarihinde Azerbaycan’da gerçekleşen devlet başkanlığı seçimini İlham Aliyev kazandı. Üçüncü kez seçilen Aliyev 2003 yılından itibaren devlet başkanlığı görevini yürütüyor.

• **Kuzey Kıbrıs’taki Anayasa Mahkemesi vicdani ret hakkını uluslararası belgelere atıfla zımnen tanıdı. / The Constitutional Court of the Turkish Republic of Northern Cyprus has implicitly recognized the right to conscientious objection with reference to the international instruments. / La Cour constitutionnelle de la République turque de Chypre du Nord a implicitement reconnu le droit à l’objection de conscience en se référant aux textes internationaux. (11.10.2013)**

• **Alman Anayasa Mahkemesi, İstihbarat teşkilatı “Anayasa Koruma Örgütü’nün” (Bundesverfassungsschutz) 1986’dan beri izlediği Sol Parti (Die Linke) milletvekili Bodo Ramelow’un izlenmesine devam edilmesi yönündeki Federal İdare Mahkemesi’nin kararını bozdu. / The German Constitutional Court reversed the decision of the Federal Administrative Court which had authorized the Secret Service to continue to monitor Bodo Ramelow, MP Left Party monitored since 1986. / La Cour constitutionnelle allemande a annulé la décision de la Cour fédérale administrative qui avait autorisé le service secret à continuer à surveiller Bodo Ramelow, député de Parti de Gauche surveillé depuis 1986. (09.10.2013)**

Anayasa Mahkemesi’ne göre “Ramelow şüpheli niteliğinde değildir. Parti içi radikal akımlara da katılmamıştır. İzleme, yalnızca Sol Parti üveligi ve parti içi görevlerinden kaynaklanmaktadır. Soğuk savaş döneminden kalan bu alışkanlığın terk edilmesi gerektiğini ifade eden 50 Sol Parti üyesi daha Anayasa Mahkemesi’ne başvuruda bulundu.

• **San Marino’da, ülkenin Avrupa Birliği’ne katılımı hakkında yapılan halkoylamasında evet oyları %50, 3 oranında olmasına rağmen, halkoylamasına katılımın %20’de kalmasından dolayı halkoylaması geçersiz sayıldı. [San Marino’da halkoylaması için asgari**

katılım oranının % 32 olması öngörülüyor.] / In San Marino, 50.3% of the voters in the referendum said “yes” to membership of the European Union. But the result was annuled due to the participation rate which was only 20% of the population. The minimum level of participation required is 32%. / À Saint-Marin, 50,3 % des votes exprimés au référendum ont dit oui à l’adhésion du pays à l’Union européenne. Cependant le vote a été annulé en raison d’un taux de participation correspondant à 20 % de la population, le seuil minimum de participation requis étant 32 % (20.10.2013)

• ABD’de bir mahkeme bir kullanıcının açtığı dava üzerine verdiği kararda, Facebook’taki "like"ların (beğenilerin) ABD Anayasası'nın birinci maddesi kapsamında korunduğuna karar verdi. / A court in the USA, approached by a user, decided that "likes" on Facebook should be protected under Article I of the Constitution. / Aux Etats-Unis un tribunal, saisi par un internaute, a estimé que les “likes” sur Facebook devaient être protégés dans le cadre de l’article premier de la Constitution. (19.09.2013)

Temyiz Mahkemesi ise “Bir siyasi adayın kampanya sayfasını beğenmek, kullanıcının o adayı onayladığı ve kampanyasına destek verdiği anlamına gelir. Bu evinizin bahçesine siyasi bir pankart dikmenin internetteki karşılığıdır ve Yüksek Mahkeme'nin konuyla ilgili yorumu bellidir” saptamasında bulundu.

• Mor Gabriel Manastırı’na ait arazinin iadesi kararlaştırıldı. / The General Directorate of Foundations decided to return properties of Mor Gabriel Monastery. / La Direction générale des fondations a décidé la restitution des propriétés du Monastère Mor Gabriel. (07.10.2013)

Vakıflar Genel Müdürü Adnan Ertem, Vakıflar Meclisi'nin Mor Gabriel Manastırı'na ait arazinin iadesi yönünde oy birliğiyle karar verdiğini, bundan sonraki süreçte vakfın tapudan söz konusu 12 parselin tescilini yaptırabileceğini söyledi.

• Kamuda çalışan kadınlar için başörtüsü yasağı kaldırıldı. / The headscarf ban has been removed for women working in the public sector. / L’interdiction du voile pour les femmes travaillant dans le public a été supprimée. (08.10.2013)

16/7/1982 tarihli ve 8/5105 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmeliğin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci paragrafında yer alan “Kadınlar;” ibaresinden sonra gelen birinci cümle yürürlükten kaldırıldı ve aynı paragrafta yer alan “Ancak bazı hizmetler için özel iş kıyafetleri varsa görev sırasında kurum amirinin izni ile bu kıyafet kullanılır” şeklindeki ikinci cümle (a) bendinden çıkarılarak maddenin sonuna (c) bendi olarak eklendi. Buna

göre kamu sektöründe çalışan kadınlar için başörtüsü yasağı kalkmış oldu.

• **Bakanlar Kurulu ilkokullarda Öğrenci Andı'nın okutulmaması kararı aldı. / In Turkey, the Council of Ministers has decided to eliminate the practice of "the student oath" in primary schools. / En Turquie le Conseil des ministres a décidé la suppression de la pratique de "serment d'étudiant" aux écoles primaires. (08.10.2013)**

• **Freedom House'un "2013 İnternet Özgürlüğü" raporunda Türkiye hakkında "kısmen özgür" ifadesi kullanıldı. Rapora göre; Türkiye sanal dünyada kısmen özgür ülkeler arasında yer alıyor. / According to the Freedom House Report entitled "Freedom of access to the Internet in respect of 2013", Turkey is among the countries where the Internet is "partly free". / Selon le rapport de Freedom House intitulé "liberté d'accès au Net au titre de l'année 2013" la Turquie se range parmi les pays où Internet est "partiellement libre". (03.10.2103)**

• **Yargıclar ve Savcılar Birliği (YARSAV) Kurucu Başkanı ve Cankırı 1. Asliye Ceza Mahkemesi vargıcı Ömer Faruk Eminağaoğlu Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 300. maddesinin 1. fıkrası ile 301. maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarının iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. / Judges and Prosecutors Association (YARSAV) Founding Chairman and Çankırı 1st Criminal Court Judge Ömer Faruk Eminağaoğlu applied to the Constitutional Court for the annulment of the Turkish Penal Code's (TCK) 300/1, 301/2 and 301/4. articles. / Ömer Faruk Eminağaoğlu, Président de l'Union des juges et des procureurs (YARSAV) et iuge au Tribunal correctionnel (Aslive Ceza Mahkemesi) de Cankırı, a demandé à la Cour constitutionnelle turque l'annulation des articles 300/1, 301/2 et 301/4 du Code pénal. (28.08.2013)**

• **Avrupa Birliği Genişleme Komisyonu Türkiye'ye ilişkin ilerleme raporunu açıkladı. / The European Commission has issued the progress report on Turkey. / La Commission européenne a rendu son rapport de suivi concernant la Turquie (16.10.2013)**

Eylül 2012-Ekim 2013 dönemini kapsayan rapor hükümetin demokratikleşme ve siyasi reformlara yönelik taahhüdünü koruduğunu belirtti. Buna karşın Gezi olayları sırasında aşırı güç kullanıldığını dile getiren rapor yargı ve adalet sistemine ilişkin ciddi eleştiriler içeriyor.

• **Hükümet beklenen demokratikleşme paketini açıkladı. / The Turkish government has announced the "democratization package". / Le gouvernement a annoncé le "pacquet démocratique". (30.09.2013)**

Söz konusu paket kamu çalışanları için başörtüsü yasağının kaldırılması, özel okullarda farklı dil ve lehçelerde eğitim verilmesi, q, w, x

harflerinin serbestçe kullanılması, öğrenci andının kaldırılması, 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Hakkında Kanun'da değişiklikler yapılması, dini ibadet ve ayinlerin engellenmesi suçunun Türk Ceza Kanunu'na eklenmesi, Roman Dil ve Kültür Enstitüsü kurulması ve daha birçok başka konuda düzenlemeler ve değişiklikler öngörüyor.

• **Anayasa Mahkemesi tarafından incelenen bireysel başvurulara ilişkin istatistik yayımlandı. Başvuruların önemli bir kısmı adil yargılanma hakkı, mülkiyet hakkı ve eşitlik ilkesi ihlalleri iddiaları içeriyor. / Statistics on individual complaints examined by the Turkish Constitutional Court have been published. A significant portion of appeals concern the right to a fair trial, the right to property and the principle of equality. / Les statistiques relatives aux recours individuels examinés par la Cour constitutionnelle turque ont été publiées. Une partie importante des recours concerne le droit à un procès équitable, le droit de propriété et le principe de l'égalité.**

24 Eylül 2012-24 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan bireysel başvuruları esas alan veriler ışığında ihlali öne sürülen haklara ve güvencelere göre sayısal sıralama şu şekilde: Adil yargılanma hakkı (4532), mülkiyet hakkı (1291), kanun önünde eşitlik (1086), temel hak ve hürriyetlerin korunması (509), insan haklarına saygılı devlet (415), özel hayatın gizliliği ve korunması (404), kişi hürriyeti ve güvenliği (354), seçme ve seçilme hakkı (264). Kayda alınan toplam başvuru sayısı 5694 olurken, yalnızca 4 başvuru kabul edilebilirlik aşamasını geçebildi. (Kaynak: www.anayasa.gov.tr)

• **Anayasa Uzlaşma Komisyonu 60 madde üzerinde uzlaşma sağlandığını açıkladı. / The Reconciliation Commission for the New Constitution has announced the agreement on sixty articles. / La Commission de conciliation pour une nouvelle constitution a déclaré qu'un accord sur les soixante articles a été trouvé. (29.09.2013)**

İHAM Kararlarından Seçmeler

- **İHAM, Tymoshenko/Ukrayna** kararında Ukrayna eski başbakanı Yuliya Tymoshenko'nun keyfi biçimde gözaltına alınmasını, kişi özgürlüğü hakkının ihlali olarak gördü. (No: 49872/11, 30.04.2013)

- **İHAM, Gün ve diğerleri/Türkiye** kararında barışçıl bir gösteri düzenleyen kişilere, gösteri sonrası ortaya çıkan şiddet olayları nedeniyle ceza verilmesini İHAS md. 11'in ihlali olarak değerlendirdi. (No: 8029/07, 18.06.2013)

- **İHAM, Abdullah Yaşa/Türkiye, Subaşı ve Çoban/Türkiye ve İzci/Türkiye** kararlarında, güvenlik güçlerinin gösterilere müdahale biçimini dikkate alarak toplantı ve gösteri hakkının ve/veya kötü muamele

yasağının ihlal edildiğine hükmetti. (No: 44827/08, 16.07.2013; No: 20129/07, 09.07.2013; No: 42606/05, 23.07.2013)

- **İHAM, Tuncer Güneş/Türkiye** kararında evlendikten sonra yalnızca kendi soyadını kullanmak isteyen başvuruçuya bu hakkın tanınmamasını cinsiyete dayalı bir ayrımcılık olarak değerlendirdi. *Ünal Tekeli* kararını hatırlatan İHAM bu durumun İHAS md. 14'ü md. 8 ile bağlantılı olarak ihlal ettiğine hükmetti. (No: 26268/08, 03.09.2013)

- **İHAM, Söyler/Türkiye** başvurusunda hükümlülere oy kullanma hakkından mahrum bırakan yasal düzenlemenin serbest seçim hakkını (1 No'lu ek Protokol md. 3) ihlal ettiğine hükmetti. Mahkeme, söz konusu düzenlemenin kategorik bir yasak öngördüğünü, işlenen suçun niteliğini ve ağırlığını, hüküm süresini ve mahkûmun tutum ve davranışlarını dikkate almadığını vurgulayarak uygulanan yasağın çok katı olduğunu ifade etti. (No: 29411/07, 17.09.2013)

- **İHAM, Yalçınkaya ve diğerleri/Türkiye** kararında “Abdullah Öcalan'a ‘sayın’ demek suçsa, biz de diyoruz” diyerek 18 Temmuz 2008'de kendilerini Halfeti Cumhuriyet Savcılığı'na ihbar eden 67 kişiye verilen cezayı haksız buldu. (No: 25764/09, 01.10.2013)

- **İHAM, I.B./Yunanistan** başvurusunda seropozitif bir çalışanın diğer çalışanların baskısı sonucu hastalığı nedeniyle işten çıkarılmasını ayrımcılık yasağına aykırı bularak İHAS md. 14'ün md. 8 ile bağlantılı ihlal edildiğine karar verdi. (No: 552/10, 03.10.2013)

- **İHAM, Cumhuriyet Vakfı ve diğerleri/Türkiye** vakasında 2007 yılında Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi *Cumhuriyet* gazetesine uygulanan ihtiyati tedbir kararını İHAS md. 10'a aykırı buldu. Dönemin dışişleri bakanı ve Cumhurbaşkanı aday olan Abdullah Gül'ün 1995 yılında *The Guardian* gazetesinde yaptığı bir söyleşinin bazı bölümlerinin *Cumhuriyet*'te yayımlanmasının ardından Gül'ün şahsiyet haklarına saldırıda bulunduğu gerekçesiyle Gül'e atfen yayınların ve davaya konu olabilecek haberlerin yayımlanmasının tedbiren durdurulmasına ve önlenmesine karar verilmişti. İHAM uygulanan tedbirin on ay boyunca yürürlükte kaldığını ve kapsamının belirsiz olduğunu dikkate alarak gazetenin haber yapma özgürlüğünün ölçsüz bir şekilde kısıtlandığına ve müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olmadığına hükmetti. (No: 28255/07, 08.10.2013)

- **İHAM, Hüseyin Kaplan/Türkiye** başvurusunda Diyarbakır'da askerlik görevini yerine getirirken nöbet kulübesinde ağır yaralı bir şekilde bulunan ve daha sonra hastanede hayatını kaybeden Şenal Kaplan'ın ölümü üzerine bağımsız ve tarafsız bir ceza soruşturması yürütülmediği gerekçesiyle Türkiye'nin İHAS md. 2'yi ihlal ettiğine karar verdi. (No: 20070/08, 15.10.2013)

- **İHAM, Mehmet Hatip Dicle/Türkiye** kararında başvuruçunun Hükümetin Dersim politikasını eleştiren bir yazısı nedeniyle ceza alma-

sını ifade özgürlüğünün ihlali olarak değerlendirdi. Söz konusu yazı Dersim'deki ekonomik sıkıntılar ve uyuşturucu trafiğinin gelişmesi konularında eleştiriler dile getiriyor, bölgede yaşayan Kürtler'in asimilasyona ve soykırıma uğradıklarını savunuyordu. (No: 9858/04, 15.10.2013)

- **İHAM Büyük Daire, *Del Rio Prada/İspanya*** kararında çeşitli terör eylemlerinden sorumlu tutulan bir hükümlünün kesinleşmiş tahliye tarihinin Yüksek Mahkeme'nin içtihat değişikliğine gitmesi nedeniyle değişmesini İHAS md. 7'ye aykırı buldu. Mahkeme, mahkumiyet kararının verildiği tarihte yürürlükte olan düzenlemelere ve yerleşmiş içtihadı göre serbest bırakılması gereken bir mahkumun tahliyesinin, öngörülemez bir içtihat değişikliği nedeniyle, dokuz yıl sonraya bırakılmasının cezaların yasallığı ilkesiyle bağdaşmayacağına hükmetti. Başvurucunun özgürlük ve güvenlik hakkının (İHAS md. 5§1) de ihlal edildiği sonucuna varan Büyük Daire, savunmacı devletin en kısa sürede başvurucuyu serbest bırakmakla yükümlülüğü olduğunu belirtti. (No: 42750/09, 21.10.2013)

YENİ ÇIKAN TÜRKÇE YAYINLAR

- Abdulkadir Saka, *Siyasi Partiler Hukuku Açısından Siyasi Partilerin Finansmanı*, İstanbul: Oniki Levha, 2013.

- Ahmet T. Kuru-Alfred Stepen (der.), *Türkiye'de Demokrasi, İslam ve Laiklik*, İstanbul: Bilgi Üni., 2013.

- Ali Tanju Sarıgül, *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde Kişiy Tanınan Özgürlük ve Güvenlik Hakkı*, Ankara: Seçkin, 2013.

- Artun Avcı, *Türkiye'de İnternet ve İfade Özgürlüğü*, İstanbul: Legal, 2013.

- Bekir Parlak/Cantürk Caner, *Karşılaştırmalı Siyasal ve Yönetmel Yapılar*, Ankara: Orion, 2013.

- Bülent Tanör/Necmi Yüzbaşıoğlu, *Türk Anayasa Hukuku*, İstanbul: Beta, 13. Baskı, 2013.

- Doğan Kılınç, *Azınlık Hakları*, Ankara: Yetkin, 2013.

- Erdoğan Teziç, *Anayasa Hukuku*, 16. Baskı, İstanbul: Beta, 2013.

- Ergun Özbudun, *1924 Anayasası*, İstanbul: Bilgi Üni., 2013.

- Faruk Bilir/Murat Yanık, *Sorularla Anayasa Hukuku*, İstanbul: Der, 2013.

- Faruk Özsu/Kemal Şahin/Muzaffer Sakar/Orhan Gazi Ertekin/Uğur Yiğit, *Türkiye'de Yargı Yoktur*, Ankara: İmge, 2013

- Funda Keskin Ata, *Avrupa Birliği ve İnsan Hakları*, Ankara: Siyasal, 2013.

- Gérard Duprat, *Düşünce Özgürlüğü ve Hoşgörü*, İ. Yerguz/B. Ç. Eken (çev.), Ankara: Dost, 2013.
- Hasan Saim Vural, *Türkiye’de Din Özgürlüğüne İlişkin Anayasal Güvence*, Ankara: Seçkin, 2013.
- İbrahim Ö. Kaboğlu, *Hangi İnsan Hakları*, (der. Perihan Özcan), İstanbul: İmge, 2013.
- İbrahim Ö. Kaboğlu, *Özgürlükler Hukuku 1, İnsan Hakları Genel Kuramına Giriş*, İstanbul: İmge, Ekim 2013.
- İlker Gökhan Şen, *Doğrudan Demokrasi: Kurumlar, Hukuki ve Siyasi Sorunlar*, İstanbul: Oniki Levha, 2013.
- İsmail Yüksel, *Anayasa Yargısında Yorumlu Ret Kararı*, Ankara: Adalet, 2013.
- Johan Galtung, *İnsan Hakları: Baska Bir Açıdan Bakış*, Müge Sözen (çev.), 2.Baskı, İstanbul: Metis, 2013.
- Kemal Gözler, *Türk Anayasa Hukukuna Giriş*, 8. Baskı, Bursa: Ekin, 2013.
- Kemal Gözler, *Anayasa Hukukuna Giriş: Genel Esaslar ve Türk Anayasa Hukuku*, 21. Baskı Bursa: Ekin, 2013.
- Kolektif Yayın, *Kentsel Dönüşüm ve İnsan Hakları*, İstanbul: Bilgi Üni., 2013.
- Murat Saraçlı, *Avrupa Birliği ve Türkiye’de Azınlıklar*, Ankara: Liberte, 2013.
- Mustafa Erdoğan, *Özgürlük Perspektifinden Hukuk ve Demokrasi*, Ankara: Kesit, 2013.
- Mustafa Okşar, *Önceki Anayasalar ve Özellikle 1982 Anayasası Çerçevesinde Bakanlar Kurulu Hükümet Sistemleri*, Ankara: Yetkin, 2013.
- Özen Ülgen, *Anayasa Yargısında İlk İnceleme: İptal ve İtiraz Başvuruları Bakımından*, İstanbul: Beta, 2013.
- Sabri Sayan/Hasret Dikici Bilgin, *Karşılaştırmalı Siyaset: Temel Konular ve Yaklaşımlar*, İstanbul: Bilgi Üni., 2013.
- Seda Dunbay, *Türk Parlamento Tarihinde Yasama Sorumsuzluğu ve Dokunulmazlığı*, İstanbul: Oniki Levha, 2013.
- Sevtap Yokuş, *Türkiye’de Çatışma Çözümünde Anayasal Arayışlar*, Ankara: Seçkin, 2013.
- Sibel İnceoğlu (der.), *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa: Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme*, İstanbul: Beta, 2013.
- Şebnem Cansun, *AKP-CHP-Kadınlar*, İstanbul: Oniki Levha, 2013.

- Tolga Şirin, *30 Soruda Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı*, İstanbul: Oniki Levha, 2013.

- Tolga Şirin, *Türkiye’de Anayasa Şikâyeti (Bireysel Başvuru): İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Almanya Uygulamasıyla Mukayeseli Bir İnceleme*, İstanbul: Oniki Levha, 2013.